

Sproglig karakteristik af en tekst

Formålet med denne øvelse er at blive bevidst om hvad man skal/kan lægge mærke til en tekst for at finde ud af hvad der er specielt for den. Og formålet med at finde ud af hvad der er specielt ved en tekst er dels at kunne bedømme den kvalitativt, dels at kunne "lære af den", således at man selv kan anvende de samme virkemidler og sproglige konstruktioner ved produktion af en tilsvarende tekst på tysk. Øvelsen går primært på sproglige forhold, og ikke så meget på stilfigurer, stilleje mv. Det kommer senere.

Grundlaget for denne øvelse er tekst 1: *Was mache ich bei einer Abmahnung.*

Øvelse 1: Giv en sproglig karakteristik af teksten idet du undersøger følgende sproglige forhold (listen er nok ikke udtømmende så flere idéer til hvad man kan lægge mærke til er velkomne).

Ordforråd:

- Morfologisk kompleksitet (komposita, afledninger)
- Fremmedord
- Anglicismer (eller lign.)
- Pronominer
- Partikler
- Faste vendinger

Syntaks:

- Sætningslængde
- Sætningskompleksitet (er der mange ledsætninger og infinitivkonstruktioner, hvis ja - hvilke typer?)
- Hvordan er sætningerne forbundne (adverbier, konjunktioner eller ingenting)
- Er der mange ellipser?
- Er der mange vanskelige koordinationer?
- Passivkonstruktioner (herunder passiviske konstruktioner)
- Ordstilling (forfelt, midterfelt, extrapositioner)
- Komplekse verbalformer
- Substantivgrupper – hvordan er de opbygget, hvor komplekse er de?
- Funktionsverbgefüge
- Brug af konjunktiv
- Relativsætninger
- Participialsætninger, participialattributter

Øvelse 2: Forholdet mellem sprog og stil

Denne øvelse handler om at få en fornemmelse for forskellige måder at skrive på. Grundlaget er 1. spalte, 2. afsnit og ned til sidste på siden *Wenn Ihnen eine unberechtigte Abmahnung ausgesprochen wird....kann Sie solch ein Prozess schnell mehrere hundert Euro kosten.*

- Omskriv tekststykket idet du tydeliggør alle udeladte "agenter". For eksempel:

Wenn Ihnen eine unberechtigte Abmahnung ausgesprochen wird. Her kræver både *Abmahnung* og *ausgesprochen wird* strengt taget begge en agent, så det omskrives til: *Wenn Ihnen eine unberechtigte Abmahnung von Seiten einiger Kollegen von ihrem Chef ausgesprochen wird.*

Hvad er effekten af en sådan omskrivning?

- Omskriv tekststykket idet du gør alle prænominale satellitter til relativsætninger, fx

Aber positive Folgen ergeben sich... → Aber Folgen die positiv sind, ergeben sich...

Hvad er effekten af denne omskrivning?

- Find alle frie angivelser i tekststykket. Hvilken informationsværdi har de frie angivelser?